

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากการวิจัย เรื่องพฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการมาไหว้พระ 9 วัด ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการมาไหว้พระ 9 วัดในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2) ศึกษาระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการมาไหว้พระ 9 วัดในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 3) เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการมาไหว้พระ 9 วัดในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 4) เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการมาไหว้พระ 9 วัดในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม เก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวไหว้พระ 9 วัดในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 288 คน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) t-test และ F-test ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 62.5 อายุ 36 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 34.0 สถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 51.0 การศึกษาอยู่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. คิดเป็นร้อยละ 39.6 อาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชนคิดเป็นร้อยละ 49.3 และมีรายได้ต่อเดือน 5,001- 30,000 บาท ร้อยละ 36.5
2. พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการมาไหว้พระ 9 วัด นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่รับรู้ข้อมูลจากการบอกของญาติ/เพื่อนแนะนำ วัดที่นิยมมาท่องเที่ยวมากที่สุด คือ วัดพนัญเชิงวรวิหาร วิธีเดินทางมาท่องเที่ยวโดยใช้พาหนะรถยนต์ส่วนตัว วัตถุประสงค์ในการเดินทางมาไหว้พระเพื่อไหว้พระขอพร เหตุผลที่เลือกมาไหว้พระ 9 วัดในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเพราะมีวัดมากมาย บุคคลที่เดินทางมากับนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมากับญาติพี่น้อง เสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาไหว้พระ 9 วัด ประมาณ 500 - 1,000 บาทต่อครั้ง และวันที่นักท่องเที่ยวนิยมมาไหว้พระ 9 วัด คือ วันเสาร์ – อาทิตย์
3. นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับมาก ในด้านศาสนสถาน ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายและด้านการส่งเสริมการตลาด และเมื่อวิเคราะห์รายละเอียดแต่ละด้าน

นักท่องเที่ยวมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ในด้านศาสนสถาน ด้านราคา และด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ส่วนด้านการส่งเสริมการตลาด มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

4. การเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน สรุปได้ดังนี้

4.1 นักท่องเที่ยวที่มีเพศต่างกัน มีระดับความพึงพอใจ ด้านศาสนสถาน ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาดไม่แตกต่างกัน

4.2 นักท่องเที่ยวที่มีอายุและอาชีพต่างกัน มีระดับความพึงพอใจ ด้านศาสนสถาน ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3 นักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพสมรส และรายได้ต่อเดือนที่ต่างกัน มีระดับความพึงพอใจด้านการส่งเสริมการตลาดไม่แตกต่างกัน แต่พบว่าสถานภาพสมรสต่างกัน มีระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ด้านศาสนสถาน ด้านราคา และด้านช่องทางการจัดจำหน่ายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.4 นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับความพึงพอใจ ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายไม่แตกต่างกัน แต่พบว่าระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ด้านศาสนสถาน ด้านราคา และด้านการส่งเสริมการตลาดแตกต่างกัน

5. ผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มาไหว้พระ 9 วัด ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว

5.1 นักท่องเที่ยวรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยว วิธีเดินทางมาท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาไหว้พระ วันที่นักท่องเที่ยวนิยมมาไหว้พระต่างกัน มีระดับความพึงพอใจด้านศาสนสถาน ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2 วัดอุประสงค์ที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาไหว้พระ มีระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ด้านศาสนสถาน ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาดไม่ต่างกัน ส่วนวัดอุประสงค์ที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาไหว้พระต่างกัน มีระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ด้านราคาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.3 เหตุผลที่นักท่องเที่ยวเลือกมาไหว้พระ 9 วัดในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีระดับความพึงพอใจ ด้านศาสนสถาน และด้านราคาไม่ต่างกัน แต่พบว่าเหตุผลที่นักท่องเที่ยวเลือก

มาไหว้พระ 9 วัดในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาต่างกัน มีระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาดแตกต่างกัน

5.4 บุคคลที่เดินทางมากับนักท่องเที่ยวในการมาไหว้พระ 9 วัด มีระดับความพึงพอใจ ด้านศาสนสถานไม่ต่างกัน แต่พบว่าบุคคลที่เดินทางมากับนักท่องเที่ยวในการมาไหว้พระ 9 วัดต่างกัน มีระดับความพึงพอใจ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการมาไหว้พระ 9 วัด ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีประเด็นที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการมาไหว้พระ 9 วัด ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอายุ 36 ปีขึ้นไป ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มีรายได้ต่อเดือน 5,001-30,000 บาท และสถานภาพสมรสแล้ว ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อรพิน บุญเยี่ยม (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการเข้ามาเที่ยวในวัดพระศรีสรรเพชญ์ ที่พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นชายอยู่ในช่วงอายุ 24 ปีขึ้นไป มีระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี อาชีพส่วนใหญ่เป็นนักเรียนนักศึกษา มีระดับรายได้ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงไม่เกิน 3,000 บาท และมีสถานภาพโสด

2. พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการมาไหว้พระ 9 วัดในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการมาไหว้พระ 9 วัดในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จากการบอกเล่าของญาติ/เพื่อนแนะนำ วัดที่นิยมมาท่องเที่ยวมากที่สุด คือ วัดพนัญเชิงวรวิหาร วิธีเดินทางมาท่องเที่ยวโดยใช้พาหนะรถยนต์ส่วนตัว วัตถุประสงค์ในการเดินทางมาไหว้พระเพื่อไหว้พระขอพร เหตุผลที่เลือกมาไหว้พระ 9 วัดในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเพราะมีวัดมากมาย บุคคลที่เดินทางมากับนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมากับญาติพี่น้อง เสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาไหว้พระ 9 วัด ประมาณ 500 - 1,000 บาทต่อครั้ง และวันที่นักท่องเที่ยวนิยมมาไหว้พระ 9 วัด คือวันเสาร์ – อาทิตย์ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมภรณ์ คงเจริญกาย (2548: บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้เข้ามาท่องเที่ยวแบบยั่งยืนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และผลงานการวิจัยของ อรพิน บุญเยี่ยม (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการเข้ามาเที่ยวในวัดพระศรีสรรเพชญ์ เนื่องจากในจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีวัดที่มีอายุเก่าแก่อยู่เป็นจำนวนมาก มีประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่ยาวนานและอยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ มากนัก การเดินทางไปมาสะดวก อีกทั้งยังเป็นเขตพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมมีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว มีผู้คนเข้ามา

พักอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นคนไทยอยู่ในวัยทำงาน ซึ่งต้องทำงานตลอด สัปดาห์ เมื่อมีเวลาหยุดพักผ่อนจึงต้องการทำบุญไหว้พระตามวิถีพุทธ เพื่อให้เกิดความสบายใจทำ ให้จังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก

3. เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการมาไหว้พระ 9 วัด ใน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า นักท่องเที่ยวที่มี อายุ อาชีพ สถานภาพสมรส รายได้ต่อเดือน และระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับความพึงพอใจของการมาไหว้ พระ 9 วัด ในด้านศาสนสถาน ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริม การตลาดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่ พบว่า เพศต่างกันมีผลต่อระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มาไหว้พระ 9 วัด ไม่แตกต่างกัน ซึ่ง ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากนักท่องเที่ยวทั้งเพศชายและเพศหญิงต่างก็มีระดับ ความพึงพอใจในการมาไหว้พระ 9 วัดในด้านศาสนสถาน ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาดเหมือนกัน

4. เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการมาไหว้พระ 9 วัด ใน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการมาไหว้พระ 9 วัด พบว่า นักท่องเที่ยวรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการมาไหว้พระ 9 วัด วัดที่นิยมมาไหว้พระมากที่สุด วิธี เดินทางมาท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาไหว้พระ วันที่นักท่องเที่ยวนิยมมาไหว้พระ ต่างกัน มีระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ด้านศาสนสถาน ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วัตถุประสงค์ที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาไหว้พระ 9 วัด มีระดับความพึงพอใจของ นักท่องเที่ยว ด้านศาสนสถาน ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาดไม่ แตกต่างกัน แต่ในขณะที่วัตถุประสงค์ที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาไหว้พระ 9 วัดต่างกัน มีระดับความ พึงพอใจของนักท่องเที่ยวด้านราคาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เหตุผลที่นักท่องเที่ยวเลือกมาไหว้พระ 9 วัดในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีระดับความ พึงพอใจของนักท่องเที่ยว ด้านศาสนสถาน และด้านราคาไม่แตกต่างกัน แต่ในขณะที่เหตุผลที่ นักท่องเที่ยวเลือกมาไหว้พระ 9 วัดในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาต่างกัน มีระดับความพึงพอใจของ นักท่องเที่ยว ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาดแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บุคคลที่เดินทางมากับนักท่องเที่ยว มีระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ด้านศาสน สถานไม่แตกต่างกัน แต่ในขณะที่บุคคลที่เดินทางมากับนักท่องเที่ยวต่างกัน มีระดับความพึงพอใจ

ของนักท่องเที่ยว ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาดแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทั้งนี้ เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากปัจจัยทางด้านการท่องเที่ยวที่มีต่อการมาไหว้พระ 9 วัดของแต่ละบุคคล มีความต่างกัน จึงทำให้ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวแต่ละบุคคลแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัด พระนครศรีอยุธยา ดังนี้

1. หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ควรมีการพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยว วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่ให้ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีมาตรฐานและสร้างรายได้ให้กับประชาชน

2. ควรมีความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการส่งเสริม สนับสนุน ให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวมีจิตสำนึกในการดูแลโบราณสถาน โบราณวัตถุตลอดจนอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงาม เพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวมรดกโลกทางวัฒนธรรมที่ยั่งยืนต่อไป

3. ด้านการประชาสัมพันธ์และการส่งเสริมการขายผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนควรคำนึงถึงรูปแบบการจัดกิจกรรมที่น่าสนใจและตรงตามความต้องการของนักท่องเที่ยวเป็นสำคัญ

4. สถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาควรมีการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมแบบไทย มีมาตรฐานความสะอาด ความสะดวกและความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว

ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางสำหรับผู้สนใจศึกษาในครั้งต่อไป ดังนี้

1. การวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาเฉพาะพฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการมาไหว้พระ 9 วัดในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเท่านั้น ไม่ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวตามสถานที่ท่องเที่ยวแหล่งอื่นๆในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และไม่ได้ศึกษาถึงผลกระทบต่อผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว ชุมชนในท้องถิ่น สังคม เศรษฐกิจ และสภาพสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น ดังนั้นผู้ที่สนใจจะศึกษาต่อไปควรศึกษาให้ครอบคลุมถึงปัจจัยที่ก่อให้เกิดผลกระทบดังกล่าว

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยทางด้านการท่องเที่ยวและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มาไหว้พระ 9 วัด ทั้งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและจังหวัดอื่นๆ เพื่อนำมา

เปรียบเทียบกันข้อมูลที่ได้ อาจเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยว ตลอดจนการพัฒนาการท่องเที่ยวต่อไปในอนาคต